

**TRƯỜNG THPT
HOÀNG QUỐC VIỆT**

**KÌ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT
NĂM 2025**

Bài thi môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (ID: 756620)

CHỖ NÀO CŨNG NẮNG

(Nguyễn Ngọc Tư)

Quá cái tuổi háo hức những món quà miệt vườn trong giỏ xách của mẹ, mỗi bận bà lên thăm anh hóng thứ khác: những câu chuyện của quê nhà.

Năm tiếng đồng hồ ngồi xe đò không ăn nhằm gì với bà già quen làm lưng, nên vừa bước chân vào nhà anh ngay lập tức chuyện giòn như cơm nổ. Không lúc nào chịu ngồi yên một chỗ, trong lúc xăng xái dọn chỗ này dẹp chỗ kia, vừa làm vừa kể, những chuyện nhà quê theo bước chân mẹ dẫu dặt nửa xa nửa gần...

Mà, những câu chuyện ấy cũng đâu có giựt gân, kịch tính gì. Lơ lơ, quẩn quanh chỉ là cái góc bếp bị dột, cô bạn bên xóm vừa làm sui đầu tay, con lộ bê tông mới toanh phóng qua trước nhà. Sực nhớ gì thì nói đó, mẹ cứ lấp giấp rời rạc, như thể chấp vá nhưng cái quê nhà mà anh đã rời bỏ hồi mười tám tuổi hiện lên sống động như bộ phim ai ả màu rom rạ mực. Không phải cái tên nào anh cũng biết, nhưng anh cảm giác họ quen thuộc với mình, cái cô dâu phóng khỏi chiếc xuống để quay lại với gã thợ rèn mà cô yêu, hay bà thầy bói lấy búi tóc trong bụng con bệnh bằng máu lười. Mẹ cũng không màng anh có quen người này người kia hay không, có gọi nhớ gì không. Quan trọng gì, mẹ sẽ ở lại nhà anh vài ba ngày rồi phải về coi vườn tược, thời gian mẹ con gần gũi cũng ngắn ngủn, nên phải tận dụng những thứ có thể nói được với nhau.

Bằng cách đó mẹ buộc anh vào quê nhà, dù sợi dây đó không thấy được bằng mắt thường, mong manh. Đôi khi anh cũng vượt khỏi nó, trôi tuột theo vài cuộc điện thoại thẳng căng của cuộc mưu sinh bủ đầu. Mẹ, một chân rút lên ghế, lơ mơ ngó ra rào, thùng thẳng kéo anh về, "mùa này so dưa trở bông...". Ngay lập tức anh nghe ngọt trong cổ họng cái vị của mật nằm sâu trong cuống bông, cái hình ảnh nửa vàng trắng cong treo chi chít trên cành, và mùi thơm của nồi canh chua bông so dưa nấu với cá rô đồng, nêm rau tần dày lá.

[...]Như thể mỗi chuyện là một cọng nan tre, mẹ tiện tay đan thành tấm liếp che nắng, gió cho anh đỡ rạc ròi.

Nhưng đó là chuyện hồi trước, giờ chuyện quê nhập nhòa trong cơn đảo điên của đời sống. Anh tự hỏi vì giọng chị Hai không giống mẹ, hay vì những câu chuyện khác xưa rồi. Chang chới. Bén nhón. Chị Hai còn biết kể gì ngoài những độ nhậu nhóm lên từ sáng sớm. Ba mẹ con bên xóm tự vẫn chết bằng thuốc sâu. Gần nhà xảy ra mấy vụ đâm xe máy. Một thằng nhỏ trộm chó bị xóm xông vào đánh gãy xương vai. Một cuộc ẩu đả của mấy anh em con cô con dì, chỉ vì ranh đất xê xích có một tấc. Anh nghĩ đó không phải thứ mình chờ đợi, những gì xảy ra ở xứ sở miệt vườn xa xôi kia phải dịu dàng hơn thứ tin tức anh vẫn thường tiếp xúc trên trang báo hàng ngày. Anh nghĩ cái xóm mà mẹ anh nằm lại, nó phải đứng ngoài những cơn gió lốc của cái đời sống loạn lạc này.

Như nó đã từng thờ ơ đi qua mấy bận binh lửa, mấy bận chính thể đất nước đổi thay, mấy bận thanh trừng. Mỗi mỗi trong hình dung, quê anh như cụm bông gòn vừa bong ra khỏi trái, bay băng quơ ơ thờ ơ đậu đầu cũng được.

Trong ngôi mộ đã bắt đầu xanh cỏ của mẹ, những câu chuyện nhà quê đã từng làm bóng mát cho anh cũng hóa đất. Đóm bông gòn hiền queo đã thốc bay, cuốn vào dòng loạn lạc. Anh biết không phải tại chị Hai kể chuyện miệt vườn không hay.

(Nguồn <https://www.truyenngan.com.vn/truyen-ngan/truyen-ngan-song/35711-cho-nao-cung-nang.html>)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1: Chỉ ra dấu hiệu để xác định ngôi kể của đoạn trích.

Câu 2: Điều gì làm cho nhân vật anh háo hức mỗi lần mẹ lên thăm?

Câu 3: Nêu hiệu quả của biện pháp tu từ liệt kê trong câu văn: “Lơ vơ, quẩn quanh chỉ là cái góc bếp bị dột, cô bạn bên xóm vừa làm sui đầu tay, con lộ bê tông mới toanh phóng qua trước nhà.”

Câu 4: Theo anh/chị, vì sao những câu chuyện của chị Hai lại khác với những câu chuyện của mẹ?

Câu 5: Từ tâm trạng của nhân vật anh khi nghe những câu chuyện của quê nhà, anh/chị hãy bày tỏ suy nghĩ về vai trò của quê hương đối với mỗi người (trình bày khoảng 5 đến 7 dòng)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm) (ID: 756627 – VDC)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích sự thay đổi trong cảm nhận về quê hương của nhân vật “anh” trước và sau khi mẹ qua đời trong đoạn trích ở phần đọc hiểu

Câu 2 (4,0 điểm) (ID: 756628 – VDC)

Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bày tỏ quan điểm của anh/chị về vấn đề: Tuổi trẻ cần có sự trải nghiệm

-----**HẾT**-----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT
BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH 247.COM

PHẦN I: ĐỌC HIỂU

Câu 1:

Phương pháp: Vận dụng kiến thức đã học về ngôi kể, phân tích và xác định ngôi kể.

Cách giải:

- Ngôi kể thứ 3
- Dấu hiệu: Người kể chuyện không xuất hiện trực tiếp- người kể chuyện giấu mình

Câu 2:

Phương pháp: Đọc phân tích, tìm và xác định câu trả lời.

Cách giải:

- Điều làm cho nhân vật anh háo hức mỗi lần mẹ lên thăm: những câu chuyện của quê nhà

Câu 3:

Phương pháp: Căn cứ bài liệt kê, phân tích.

Cách giải:

- Biện pháp tu từ liệt kê: là cái góc bếp bị dột, cô bạn bên xóm vừa làm sui đầu tay, con lộ bê tông mới toanh phóng qua trước nhà
- Nhấn mạnh:
 - + Những mẫu chuyện ở quê nhà giản dị, gần gũi qua lời kể của mẹ
 - + Tăng sự sinh động hấp dẫn, tạo nhịp điệu hài hòa cho câu văn

Câu 4:

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích.

Cách giải:

Những câu chuyện của chị Hai lại khác với những câu chuyện của mẹ vì:

- Cuộc sống nông thôn đã thay đổi theo thời gian
- Những câu chuyện của chị Hai lại mang đầy sự căng thẳng, gay gắt và bạo lực. Những mối quan hệ cộng đồng không còn êm ả như xưa, thay vào đó là những tin tức tiêu cực, những xung đột căng thẳng và các bi kịch của đời sống hiện đại

Câu 5:

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích.

Cách giải:

Từ tâm trạng của nhân vật anh khi nghe những câu chuyện của quê nhà, thí sinh bày tỏ suy nghĩ về vai trò của quê hương đối với mỗi người. Có thể theo hướng: quê hương bồi đắp cho tâm hồn mỗi người những tình cảm đẹp như tình yêu gia đình, yêu xóm làng, yêu thiên nhiên, lòng tự hào về văn hóa truyền thống... Quê hương là điểm tựa trong cuộc sống của mỗi người để con người khi đi xa luôn tìm về...

II. PHẦN VIẾT

Câu 1:

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức về cách viết đoạn văn nghị luận.
- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ

Cách giải:

Gợi ý:

a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn

Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp, móc xích hoặc song hành.

b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận

Phân tích sự thay đổi trong cảm nhận về quê hương của nhân vật "anh" trước và sau khi mẹ qua đời trong đoạn trích ở phần đọc hiểu

c. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu

Lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ và dẫn chứng trên cơ sở đảm bảo những nội dung sau:

- Cảm nhận về quê hương của nhân vật anh khi mẹ còn sống:

+ Quê hương hiện lên qua những câu chuyện bình dị về cuộc sống thường nhật: cái góc bếp, cô bạn bên xóm, con lộ bê tông, cái cô dâu phóng cái xuống, bà thầy bói...

+ Quê hương như sợi dây vô hình đã buộc anh vào quê nhà, trở thành bóng mát che chở anh khỏi sự mệt mỏi xa lại nơi thành thị

- Cảm nhận về quê hương khi mẹ qua đời:

+ Quê hương hiện lên với biết bao sự đổi thay trong cơn đảo điên của đời sống mang màu sắc bạo lực và đau đớn: những độ nhậu nhóm, ba mẹ con bên xóm tự vẫn, mấy vụ đâm xe máy, thằng nhỏ trộm chó, một cuộc ẩu đả...

+ Quê hương qua những câu chuyện của chị Hai: gọi cho anh cảm giác lạc lõng, xa cách và mất mát đón đau

Câu 2:

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức đã học về viết bài văn nghị luận.
- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng.

Cách giải:

Có thể triển khai theo hướng:

a. Đảm bảo về bố cục và dung lượng của bài văn nghị luận

Bảo đảm yêu cầu về bố cục và dung lượng (600 chữ) của bài văn

b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Tuổi trẻ cần có sự trải nghiệm

c. Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu

Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng, trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục 3 phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng:

***Mở bài:** Giới thiệu vấn đề nghị luận

***Thân bài:**

- Giải thích: Trải nghiệm là quá trình tìm tòi, khám phá và trải qua những điều mới mẻ

- Bình luận:

+ Trải nghiệm là điều cần thiết trong cuộc sống nhất là với tuổi trẻ

+ Trải nghiệm đem lại nhiều ý nghĩa với tuổi trẻ: Trải nghiệm đem lại hiểu biết và kinh nghiệm thực tế. Trải nghiệm giúp mỗi người khám phá chính mình để có những lựa chọn đúng đắn và sáng suốt cho tương lai. Trải nghiệm giúp mỗi người dần thân, thử nghiệm để sáng tạo; biết cách vượt qua những trở ngại khó khăn, tôi luyện bản lĩnh, ý chí để thành công.

-Mở rộng vấn đề: Để sự trải nghiệm của con người là đúng đắn và ý nghĩa cần: Gắn với ước mơ, lý tưởng, hoài bão của mỗi con người Nếu không có trải nghiệm sẽ không có kinh nghiệm....

*** Kết bài:** Khái quát vấn đề nghị luận